

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๗๐

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

9๓ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรมสำนักงาน ก.พ.ร. เสนอร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยลดขั้นตอนการอนุญาตที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงระบบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวกขึ้น ลดการใช้ดุลพินิจเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะนำไปสู่การลดทุจริต และประพฤติมิชอบเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการอนุญาตและขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ อย่างไรก็ตาม กระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) สถาบันการบินพลเรือน และสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๔ เพิ่มเติมขอบเขตของร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. โดยนอกเหนือจากการให้ใช้บังคับแก่บรรดาการอนุญาต การจดทะเบียน หรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียน หรือแจ้ง ได้กำหนดเพิ่มเติมให้รวมตลอดทั้งบรรดาการพิจารณาการดำเนินการ และการให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ขอต่อหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การให้บริการตามคู่มือสำหรับประชาชนของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดให้ประชาชน ต้องมาขอให้บริการ วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด พิจารณา ดำเนินการ และให้บริการ

๒. ร่างมาตรา ๕ เพิ่มเติมคำนิยาม ได้แก่ "หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า "...รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย" โดยนำต้นแบบมาจากขอบเขตของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ถ้อยคำ "และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย" รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดหรือไม่ เนื่องจากคำนิยามหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดไม่ให้นำรวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

๓. ร่างมาตรา ๗ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณากฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตทุก ๆ ๕ ปี ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การพิจารณาความจำเป็นหรือมีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต การแก้ไขหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาอนุญาตจากคณะกรรมการเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในวรรคสองกำหนดว่า คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการหรือคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย จะเสนอให้ผู้อนุญาตแก้ไขประเด็นตามวรรคหนึ่งก่อนครบรอบระยะเวลา ๕ ปีก็ได้ และให้ผู้อนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะ เห็นว่าเพื่อให้เกิดความรอบคอบ รัดกุม และไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐผู้อนุญาต ก่อนที่คณะกรรมการดังกล่าวจะเสนอให้หน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตดำเนินการแก้ไขกฎหมายในประเด็นใด ควรกำหนดให้มีการรับฟังความเห็นของหน่วยงานของรัฐของผู้อนุญาตเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๔. ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสาม ซึ่งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้การพิจารณาเรื่องที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาอนุญาตไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชน ให้ถือว่าผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาต โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีการะบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ถือว่าผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน และให้ผู้อนุญาตแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบพร้อมจัดส่งใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชนนั้น เห็นว่าหลักการดังกล่าวอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติว่าการที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาอนุญาตไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลามีขอบเขตในการพิจารณาอย่างไร จึงจะถือว่ามิเหตุจำเป็นที่จะต้องให้คณะรัฐมนตรีออกกฎหมายเพื่อให้ถือเป็นการอนุญาตโดยปริยายหากหน่วยงานของรัฐยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากเหตุที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาอาจเป็นเหตุที่เกิดจากผู้ยื่นคำขอโดยหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องพิจารณาอนุญาตด้วยความรอบคอบรัดกุมและเพื่อป้องกันมิให้ผู้ยื่นคำขอที่ไม่สุจริตอาศัยหลักการดังกล่าวเป็นช่องทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐออกใบอนุญาตให้ จึงเห็นควรพิจารณาทบทวนหลักการดังกล่าวอีกครั้งเพื่อให้เกิดความรอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น

๕. ร่างมาตรา ๑๔ วรรคสอง ที่ระบุว่า “ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตใดมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงในสาระสำคัญ... ห้ามมิให้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้าย หรือก่อภาระแก่ผู้ประกอบการจนกว่าจะมีการแก้ไขคู่มือสำหรับประชาชน ...” โดยเห็นว่าในส่วนนี้หากทบทวนความถึงเพียงผู้ประกอบการ อาจจะทำให้เกิดความไม่เสมอภาค หรือการเลือกปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายได้

๖. ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงกำหนดให้ใบอนุญาตที่มีลักษณะตาม (๑) และ (๒) ไม่อาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ เห็นว่า กรณีตาม (๒) สมควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่จะต้องทำการสำรวจกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตว่า การประกอบกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับอนุญาตใดมีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดสาธารณภัยหรือก่ออันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือสิ่งแวดล้อมในวงกว้างและออกกฎกระทรวงให้มีผลใช้บังคับในวันเดียวกันกับวันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับเพื่อป้องกันสาธารณภัยหรือก่ออันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง

๗. ร่างมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ก่อนตราพระราชกฤษฎีกา ตามมาตราที่กำหนด ให้คณะรัฐมนตรีส่งร่างพระราชกฤษฎีกาให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อให้ สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีโอกาสทักท้วงก่อน และวรรคสองให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการที่จะหารือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต เพื่อเสนอคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามมาตราที่กำหนด เห็นว่า สมควรเพิ่มเติมให้เป็นหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่จะหารือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตก่อนเสนอแนวทางการกำหนดประเภทกิจการ ที่มีระดับความเสี่ยงระดับสูง กลาง ต่ำ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยเพิ่มเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ให้คณะรัฐมนตรีส่งร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลา น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีได้ มิติทักท้วงให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่จะหารือกับหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ ต่อไป

ให้เป็นหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่จะหารือกับหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตก่อนเสนอแนวทางการกำหนดประเภทกิจการที่มีระดับความเสี่ยงระดับสูง กลาง ต่ำ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ”

๘. ร่างมาตราอื่น ๆ เป็นการเพิ่มเติมการดำเนินการพิจารณาอนุญาตให้มีความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน เช่น ความรวดเร็วในการพิจารณาคำขอ การยื่นคำขอ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การจัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track) ในการชำระค่าบริการ การไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการพิเศษ การให้ผู้ยื่นคำขอมิสิทธิชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อยังอยู่ในกรอบเวลาตามคู่มือ การจัดให้มีแบบฟอร์มภาษาอังกฤษแก่ผู้ยื่นคำขอ ฯลฯ โดยเป็นบทบัญญัติที่ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สามารถพิจารณาดำเนินการหรือแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามบทกำหนดในร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการ แก่ประชาชน พ.ศ. ได้ตามลักษณะการดำเนินการที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

๙. ร่างบทบัญญัติที่เพิ่มเติมข้างต้นก่อให้เกิดประเด็นความไม่ชัดเจนว่าร่างพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ฉบับนี้ มีขอบเขต การบังคับใช้โดยรวมถึงหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดด้วยหรือไม่ และการพิจารณาการดำเนินการและการให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนที่ไม่มีกฎหมายหรือกฎกำหนด ให้ขอต่อหน่วยงานของรัฐ อยู่ในขอบเขตการบังคับใช้นี้ด้วยหรือไม่

๑๐. ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการ แก่ประชาชน พ.ศ. เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัตินโยบายของส่วนราชการ เนื่องจากเป็นการปฏิบัตินโยบาย ที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัตินโยบายและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ไม่จำเป็น

ต้องเดินทางมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานโดยตรง ประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต นำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม โดยเฉพาะส่วนงานให้บริการประชาชน จะต้องนำไปประกอบการพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ในการบริการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางมนพร เจริญศรี)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๔๐ (จักรกฤษณ์, สวัสดิ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mot.legal1@gmail.com